

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 241

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2704 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Muhalefet Şerhi	10
• Teklif Metni	11
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	11
• Anlaşma Metni	12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 629256 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2704)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye ile Macaristan arasındaki karayolu taşımacılık faaliyetleri, 14 Eylül 1968 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Uluslararası Karayolu Nakliyatına Mütedair Anlaşma” ve bu Anlaşmanın değiştirilmesini teminen 21 Haziran 1976 tarihinde imzalanan “Uluslararası Karayolu Nakliyatına İlişkin Anlaşmayı Tadil Anlaşması” çerçevesinde yürütülmektedir. Söz konusu Anlaşma uyarınca karayolu taşımaları geçiş belgesi sistemine tabidir.

16-17 Nisan 2019 tarihlerinde Budapeşte’de yapılan Türkiye-Macaristan Kara Ulaştırması Karma Komisyon Toplantısında 1968 tarihli Anlaşmanın güncellenmesi hususunda mutabık kalınmıştır.

7 Kasım 2019 tarihinde Budapeşte’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma” ile 1968 tarihli Anlaşmanın adının ve metninde yer alan bazı terimler ve ifadelerin güncellenmesi amaçlanmaktadır. 2019 tarihli Anlaşma içerik bakımından 1968 tarihli Anlaşmadan esaslı bir farklılık ihtiva etmemektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 90666677-599-10479

3 Mart 2020

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7 Kasım 2019 tarihinde Budapeşte’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma”yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No: 2/2704

Karar No: 161

14/12/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 4/3/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma”, 10/3/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 13/3/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen 2/2704 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 25/11/2020 tarihli 24’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile 7 Kasım 2019 tarihinde Budapeşte’de imzalanan ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti arasında karayolu taşımacılık faaliyetlerine ilişkin olarak imzalanan 14 Eylül 1968 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Uluslararası Karayolu Nakliyatına Mütedair Anlaşma’nın adının ve metninde yer alan bazı terim ve ifadelerin güncellenmesini öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Türkiye-Macaristan ilişkilerinin 2013 yılından itibaren yüksek düzeyli stratejik iş birliği düzeyinde yürütüldüğü, Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyinin 4’üncü toplantısının 2019 yılında Budapeşte’de yapıldığı,

Macaristan’ın başta AB olmak üzere Avrupa ve diğer uluslararası platformlarda ülkemizle yakın dayanışma içindeki bir ülke olduğu,

Macaristan ile ticari ve ekonomik ilişkilerimizin her geçen gün arttığı, güncel ikili ticaret hacmimizin 3 milyar olduğu, bunun 6 milyara çıkarılmasının hedeflendiği,

Salgın döneminde karşılıklı olarak maske ve ilaç hammaddelerinin tedarik edildiği,

Macaristan’daki Türk yatırımlarının Merkez Bankası verilerine göre bugün itibarıyla 84 milyon ABD doları olmakla birlikte üçüncü ülkeler üzerinden giden yatırımlar ve Macaristan’da yerleşik Türk vatandaşlarının yatırımları da dikkate alındığında 600 milyon dolar civarında olduğu,

Türkiye-Macaristan Karma Ekonomik Komisyon (KEK) toplantısının 8 Aralık 2020 tarihinde yapılmasının planlandığı,

Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma’nın son Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyinde imzalanan anlaşmalardan biri olduğu ve Macar tarafınca Nisan 2020’de onay sürecinin tamamlandığı,

Söz konusu Anlaşma'nın KEK toplantısından önce imzalanmış olmasının Macar tarafıyla yapılacak müzakerelerde ülkemizin elini güçlendireceği,

Macaristan'ın ülkemizle Batı Avrupa ülkeleri arasındaki geçiş yolları üzerinde bulunan, kara ulaştırması açısından önemli bir ülke olduğu,

Anlaşma'nın esasen mevcut 1968 ve 1976 tarihli anlaşmaların yenilenerek günümüz koşullarına uygun ve standart bir metin hâline getirilmesini amaçladığı,

Bu çerçevede Anlaşma'nın metninin günümüz Türkçesi ve terminolojisi kullanılarak yeniden düzenlendiği, tanımlar kısmına güncel ve standart açıklamalar eklendiği, yine Anlaşma'nın yeni uluslararası anlaşmalara da atıflarda bulunduğu,

Anlaşma'da "Macaristan Cumhuriyeti" ifadesi yerine ülkenin "Macaristan" şeklindeki yeni adının kullanıldığı,

Önceki anlaşmalar sadece İngilizce dilinde imzalanmışken bu Anlaşma'nın Türkçe, Macarca ve İngilizce olarak üç dilde imzalandığı,

Anlaşma'nın bu alandaki temel, güncel hukuki dayanağı oluşturacağı,

Ulaştırmanın Macaristan ile ekonomik ilişkilerimizde, bu ülkenin nakliyecilerimize uyguladığı geçiş belgesi kotası nedeniyle, tek pürüzlü alan olduğu, bu Anlaşma'nın geçiş belgesi kotası sorununun çözümüne doğrudan bir etkisi olmayacak ise de Macar tarafının bu konudaki müzakerelerde öne sürdüğü bir husus olarak ortaya çıktığı,

Ticaret açısından Almanya'ya transit geçişte Macaristan üzerinden geçiş belgelerinin ülkemiz için çok değerli olduğu, bu şartı koymalarının da orada elimizi güçsüzleştirdiği,

Anlaşma'nın ivedilikle kanunlaşmasının geçiş belgesi kotalarının artırılması yönünde katkı sağlayacağı,

ifade edilmiş,

Komisyon üyeleri tarafından,

Macaristan'ın ülkemize uyguladığı tır geçiş kotasının tüm Avrupa'ya yapacağımız ihracat için aylık yaklaşık 3 bin tıra denk geldiği, Macaristan'ın her yıl bu kotayı düşürdüğü, şu an ülkemizin minimum 100 bin tıra ihtiyacının olduğu, aylık kotanın ilk birkaç günde bittiği ve sonrasında ihracatçıların on-on beş gün sınırdaki beklemek zorunda kaldıkları ifade edilerek Macaristan'la bu sorunun çözümü noktasında neler yapıldığı,

Macaristan'dan geçiş sırasında kotaların aşılması hâlinde keyfi olarak talep edildiği anlaşılan yüksek ücretleri belirli bir tarifeye oturtma yönünde bir girişimin mevcut olup olmadığı,

konularında yöneltilen sorulara cevaben,

Dışişleri Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakçı tarafından;

Geçiş kotasının Macaristan'la sürekli gündemimizde olan bir konu olduğu, yıllık 40 bin kotanın ücretsiz geçiş imkânı sağladığı, bunun üstündekilerin ücrete tabi olduğu,

Macaristan'ın tır sürücülerimize belli bir dönem "ticaret dışı engel" denilebilecek bir vergi uyguladığı, konunun ülkemiz tarafından Avrupa Birliği Adalet Divanına götürüldüğü ve davanın kazanıldığı, sonrasında Macaristan'ın daha korumacı bir politikaya büründüğü ve kotalarda elini güçlendirme çabalarını sürdürdüğü,

Karşılıklılık ilkesi yönünden de kendilerince sağlanan imkânların daha fazla olduğu gerekçesiyle Macaristan'ın bu defa farklı talepler ortaya koyduğu, örneğin Türkiye toprakları üzerinden geçecek Macar tırları için yakıtta vergi alınmamasını istedikleri, böyle bir istisnayı getirmemizin ise mümkün olmadığı,

2020 yılı için toplamda 40 bin geçiş belgemizin olduğu, en son turlarımızın sınırda beklemek zorunda kaldığı, yapılan müzakereler sonucu 2.200 ilave belge alındığı,

Bu belge sayılarının Kara Ulaştırma Karma Komisyonu toplantılarında yapılan müzakerelerle belirlendiği, bu toplantılardan birinin de bugün, şu anda devam ettiği,

Macaristan'ın henüz bu Anlaşma dahi onaylanmamışken sürekli geçiş belgesi sayısının artırılması talebini kabul etmediği,

12 Mart 2020 tarihi itibarıyla Macaristan'ın Anlaşma onayını Resmî Gazete'de yayımladığının bilindiği,

Öte yandan, yine tır sürücülerimizin son dönemde pandemiyle bağlantılı olarak karşılaştıkları vize sorunları konusunda da hem tüm Avrupa Birliği ülkeleri hem de Avrupa Birliği Ulaştırma Genel Müdürlüğü nezdinde girişimlerde bulunulduğu,

Yine gerek kotaların artırılması gerekse Türk turlarına uygulanan ayrımcı politikaların durdurulması amacıyla girişimlerde bulunulduğu ancak ulaştırma konusunun büyük ölçüde ülkelerin uhdesinde olduğu, Avrupa Birliğinin konuyu üye ülkelere havale ettiği, bu ülkelerle geliştirilen iyi ilişkiler çerçevesinde bu tür engellerin aşılmaya çalışıldığı,

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında, Rumlar ve Yunanlılar 15 Temmuz 2019 kararını aldıran kadar Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Ulaştırma Diyalogu toplantılarının yapıldığı, bu toplantılarda tarafımızca ülkemiz Gümrük Birliği üyesi olmasına rağmen burada asimetrik bir ilişki mevcut olduğunun ısrarla dile getirildiği ve AB'den konu hakkında destek istendiği.

Dönemin Ulaştırma Komiseri Bulc tarafından ayrımcılık uygulanmaması hususunda üye ülkelere mektup da gönderildiği ancak konunun daha ziyade ulusal yetki alanında olduğu,

Macaristan'ın da ülkemizle iyi ilişkileri olmasına rağmen kendi tır filosunu, kendi sürücülerini korumak istediği,

Avusturya'da da benzer bir sorunla karşılaştığı, Avusturya'nın tır sürücülerimizin kara yolunu kullanmamasını teşvik ettiği, ülke içerisinde bir trene binip öbür tarafta inmelerini önerdiği, konu yargıya intikal ettiğinde Avrupa Birliği Adalet Divanının Avusturya'nın böyle bir hakka sahip olduğuna hükmettiği,

Anılan davada AB, Mahkeme'ye Türk sürücülerine serbest dolaşım imkânı sağlandığı şeklinde bilgi sunduğu için oradan sonuç alınamadığı ancak Macaristan'a karşı açtığımız davada Avrupa Komisyonunun Türk turlarına ve sürücülerine ilave bir vergi getirilemeyeceğini, uygulamanın Gümrük Birliğinin ruhuna aykırı olduğunu belirttiği ve davanın ülkemizce kazanıldığı,

Sonuç itibarıyla konunun ülkelerin elinde tuttuğu ulusal bir araç olduğu ve ilişkilerimizin düzeyine göre bunu dengelememizin gerektiği,

Konunun Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi, bakanlar arası görüşmeler, KEK toplantıları ve Karma Ulaştırma Komisyonu toplantıları olmak üzere en üst düzeyde takip edildiği ve ülkemiz için en fazla imkânın sağlanmaya çalışıldığı,

Türkiye Avrupa Birliğine üye olduğu zaman bu gibi sorunların da gündemden düşmüş olacağı, ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ahmet Kamil Erozan</i>
Ankara	Balıkesir	Bursa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Hişyar Özsoy</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Bursa	Diyarbakır	Eskişehir
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhim ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Aziz Babuşcu</i>
Gaziantep	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Zafer Sırakaya</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Turan</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

TBMM DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

2/2704 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi İle ilgili muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/2704 Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi Esas: Dışişleri Komisyonu, Tali: Bavındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

2010 yılından itibaren Macaristan Başbakanı olarak görev yapan Viktor Mihayl Orban, bugün Avrupa'da popülist ve aşırı sağın önde gelen isimlerindedir. 2004 yılında AB'ye üye olan Macaristan, demokrasi ve insan hakları gibi temel alanlarda önemli ilerlemeler sağlarken Orban'ın başbakanlığı süresi boyunca bu alanlarda ciddi anlamda gerilemeler yaşanmıştır. Orban'ın başbakanlığı döneminde çok sayıda gazeteci tehdit edilmiş ve işlerinden edilmiştir. Son olarak 2020 yazında Macaristan'ın en büyük muhalif gazetesi Index'in genel yayın yönetmeninin görevden alınmasıyla birlikte 80 gazeteci bu durumu protesto etmek için istifa etmiş ve binlerce kişi Budapeşte'de 'özgür basın' ve 'bağımsız medya' pankartları açarak Orban yönetimini protesto etmişti. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün 2020 yılı raporunda da Macaristan'da medya mensuplarına yönelik tehlikenin arttığına dikkat çekmiştir.

21. yüzyılda insanlığın en büyük krizlerinden biri mülteci sorunudur. Afganistan, Irak, Suriye, Somali ve Libya gibi bir çok çatışma bölgesinden kaçıp güvenli bölgelere geçmek isteyen mültecilerin temel geçiş noktalarından biri de Macaristan'dır. Fakat Macaristan'deki mevcut hükümet, mülteci ve sığınmacı haklarını garanti altına alan bütün yasaları yok sayarak on binlerce mülteciyi sınır dışı etmeye devam etmektedir. BM İnsan Hakları Komiserliği Macaristan Sözcüsü Erno Simon, Orban'ın bu mülteci politikasının hem Avrupa hem de Uluslararası hukuku çiğnediğini defalarca söylemiştir. Buna ek olarak AIHM, Macaristan'ı hukuk dışı bir şekilde mültecileri sınır dışı ettiği için tazminata mahkûm etmiştir.

Bu sebeple demokrasinin temelini oluşturan basın ve ifade özgürlüğüne karşı saldırılarını arttırarak devam eden Orban hükümetiyle ekonomik, askeri ve siyasi anlaşmalar yapmak Orban'ın bütün hukuk dışı uygulamalarına göz yummak demektir. Bu sebeple bu anlaşmaya *şerh düşünüyoruz.*

Hişyar Özsoy
Diyarbakır

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
MACARİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA
YOLCU VE EŞYANIN KARAYOLU İLE
ULUSLARARASI TAŞINMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 7 Kasım 2019 tarihinde Budapeşte’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
MACARİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA
YOLCU VE EŞYANIN KARAYOLU İLE
ULUSLARARASI TAŞINMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile
Macaristan Hükümeti arasında
Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile
Uluslararası Taşınmasına İlişkin
ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti (bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacaktır);

İki ülke arasında karayoluyla gerçekleştirilen yolcu ve eşya taşımacılığının ve transit trafiğinin; karşılıklılık, işbirliği ve ortak menfaatler temelinde düzenlenmesi ve geliştirilmesi arzusu ile,

Aşağıda belirtilen konularda anlaşmıştır:

I. BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

Madde 1

(1) Bu Anlaşma, transit olarak veya iki ülke arasında ya da bir üçüncü ülkeye/üçüncü ülkeden; Akit Taraf ülkelerinden birinin topraklarında kayıtlı otobüs ile uluslararası yolcu taşımacılığı ve Akit Taraf ülkelerinden birinin topraklarında kayıtlı taşıt ile eşya taşımacılığı faaliyetlerinde uygulanır.

(2) Bu Anlaşma, Akit Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini etkilemez. Bu Anlaşma, Macaristan'ın bir Avrupa Birliği Üyesi Ülke olarak yükümlülüklerine hanel getirmez ve söz konusu yükümlülüklerle tabidir. Dolayısıyla, işbu Anlaşmanın hükümlerinin tümüne veya bir kısmına; bunları geçersiz kılmak, değiştirmek veya Macaristan'ın Avrupa Birliği'ne Giriş Anlaşması, Avrupa Birliği'ni kuran Anlaşmalar ile Avrupa Birliği'nin birincil ve ikincil kanunlarından doğan sorumluluklarını başka şekilde etkilemek amacıyla başvurulamaz veya yorumlanamaz.

Madde 2

Bu Anlaşma'da aşağıdaki terimler şu anlamları ifade eder:

(1) "taşımacı":

Türkiye Cumhuriyeti'nin veya Macaristan'ın ilgili ulusal mevzuatına uygun olarak, kendi hesabına veya ücret karşılığı olarak; uluslararası karayoluyla yolcu ve/veya eşya taşımacılığı yapmaya yetkili kişi;

(2) "otobüs":

Yolcu taşıyan ve mekanik olarak yürütülen, Akit Tarafların teknik şartlarına uygun, 9'dan (sürücü dahil) fazla kişi ve bagaj için römork taşımaya uygun karayolu aracı;

(3) "motorlu taşıt":

Akit Taraflardan birinin topraklarında kayıtlı olan, Akit Tarafların teknik şartlarına uygun, eşya taşımacılığına uygun, refakatindeki römork veya yarı-römorku kapsayan taşımacının mülkiyeti olarak veya kiralama veya leasing sözleşmesi ile çalıştığı, mekanik olarak yürütülen karayolu aracı;

(4.1) "ikili taşımacılık":

Dolu veya boş taşıtlarla Akit Taraflardan birinin topraklarında başlayıp, diğer Akit Taraf topraklarında son bulan taşımacılık faaliyeti;

(4.2) "transit taşımacılık":

Akit Taraflardan birinde kayıtlı taşıtlarla yükleme/boşaltma olmaksızın diğer Akit Taraf toprakları üzerinden geçerek yapılan taşımacılık faaliyeti;

(4.3) "üçüncü ülke taşımacılığı":

Akit Taraflardan birinin topraklarında yerleşik bulunan bir taşımacının, yerleşik olmadığı üçüncü bir ülkenin topraklarından diğer Akit Taraf topraklarına yaptığı taşıma, veya diğer Akit Taraf topraklarında yerleşik olan taşımacının, Akit Taraflardan birinin topraklarından yerleşik olmadığı bir üçüncü ülke topraklarına yaptığı taşıma;

(5) "kabotaj":

Yolcuların veya eşyanın bir Akit Taraf topraklarında kayıtlı otobüs veya taşıt tarafından, diğer Akit Taraf toprakları içinde bulunan kalkış noktası ile varış noktası arasında taşınması;

(6) "otobüs ile transit yolcu taşımacılığı":

Bir Akit Taraf topraklarında kayıtlı otobüs ile, yolcuların indirme/bindirme yapılmaksızın diğer Akit Taraf toprakları üzerinden taşınması;

(7) "düzenli yolcu taşımacılığı":

Yolcuların; yalnızca önceden belirlenmiş duraklarda inebildiği veya binebildiği şekilde, belirli sıklıkta, önceden belirlenmiş güzergahta ve verilen zaman çizelgesi ile ücret tarifesine göre herhangi bir Akit Tarafta kayıtlı otobüsle taşınması;

(8) "arazi yolcu taşımacılığı":

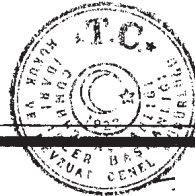
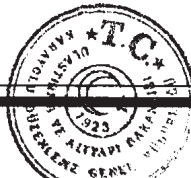
'Düzenli yolcu taşımacılığı' kategorisine girmeyen yolcuların herhangi bir Akit Tarafta kayıtlı otobüsle taşınması.

II. YOLCU TAŞIMACILIĞI

Madde 3

(1) Düzenli yolcu taşımacılığı servisleri; kalkış, varış ve transit ülkesinin yetkili makamları tarafından verilen izin belgesi sistemine tabidir.

(2) Bu Maddenin birinci paragrafında belirtilen izin belgesi başvurusu, taşımacının yerleşik olduğu ülkenin yetkili makamlarına yapılmalıdır. Eğer yerleşik olunan ülkenin yetkili makamları başvuruyu onaylarsa, izin belgesi ev sahibi ülkenin yetkili makamlarına iletilir.

İzin belgelerine yönelik başvuru aşağıdaki bilgileri içerir:

- (2.1) başvuru sahibi taşımacının adı ve soyadı veya taşımacı firmanın adı ve merkezi,
- (2.2) taşıma türü,
- (2.3) izin belgesinin geçerlilik süresi,
- (2.4) faaliyet süresi ve öngörülen sefer sıklığı,
- (2.5) kesin güzergah, duraklar (yolcu indirme ve bindirme durakları, dinlenme yerleri, sınır geçiş noktaları),
- (2.6) kilometre bazında güzergah uzunluğu: varış yeri ve dönüş arası,
- (2.7) günlük güzergah uzunluğu,
- (2.8) sürücülerin sürüş ve dinlenme süreleri,
- (2.9) otobüslerin zaman çizelgesi,
- (2.10) yolcu taşımacılığı ücretleri (tarife çizelgesi) ve seyahat koşulları.

Akit Taraf topraklarındaki düzenli transit yolcu taşımacılığı için izin belgeleri, toprakları transit taşımacılık için kullanılan Akit Tarafın yetkili makamları tarafından verilir.

Düzenli transit yolcu taşımacılığına yönelik izin belgesi başvurusu, bu Maddenin bu paragrafının (2.1), (2.2), (2.3), (2.5) ve (2.9) sayılı alt paragraflarında sıralanan bilgiler ile taşıma faaliyetinin gerçekleştiği ülkelerden alınan izin belgelerinin örneklerini içerir.

(3) İzin belgesi, Akit Tarafların yetkili makamlarının ortak kararıyla verilir.

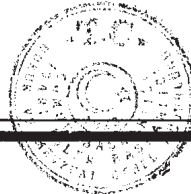
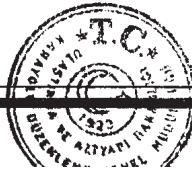
Bir izin belgesinin verilmesi veya reddi kararı, beklenmedik koşullar olmaması halinde, Akit Tarafların yetkili makamları tarafından, izin belgesi başvurusunun yerleşik bulunan ülkenin yetkili makamlarından alındığı günden itibaren 90 gün içerisinde verilir.

Beklenmedik koşullar olması durumunda, söz konusu son başvuru tarihi değiştirilebilir ve bu konuda yetkili makamlar birbirlerini bilgilendirir.

Bu Maddenin birinci paragrafında belirtilen izin belgesi en fazla beş yıl süreyle geçerlidir. Düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinin gerçekleştirilmesine ilişkin çalışma koşullarını düzenler.

(4) Çalışma koşullarında değişiklik ve servisin iptaline ilişkin hususlar bu Maddenin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak belirlenir.

Servis için talep olmaması halinde taşımacı, izin belgelerini veren yetkili makamlar ile müşterileri bu Anlaşmanın 12. Maddesi, 2. paragrafı uyarınca kurulan Karma Komisyon tarafınca belirlenen süre içerisinde bilgilendirerek servisi iptal edebilir.

Madde 4

Arızı yolcu taşımacılığı faaliyetleri, Otobüs ve Otokarla Uluslararası Arızı Yolcu Taşımacılığı Anlaşması (INTERBUS Anlaşması)'na tabidir.

Madde 5

(1) Madde 3 ve Madde 4'te belirtilen taşıma izinleri kişiseldir ve başka taşımacılara devredilemez.

(2) Kabotaj hizmetleri yasaktır. Aynı taşımacı tarafından yalnızca belli bir yere götürülen bir grup yolcu için düzenlenen yerel seyahatler; kontrol dokümanında belirtilmesi halinde, kabotaj olarak addedilmez.

(3) Madde 3 ve Madde 4'te belirtilen yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan arızalı otobüsün yerine geçen bir otobüs için izin belgesi gerekmez.

III. EŞYA TAŞIMACILIĞI

Madde 6

(1) Akit Tarafların toprakları arasında veya bu topraklar üzerinden transit olarak ve üçüncü ülkelere /ülkelerden yapılan eşya taşımacılığı, Akit Tarafların yetkili makamları tarafından verilen geçiş belgeleri kullanılarak gerçekleştirilir.

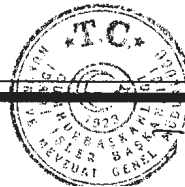
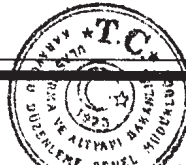
(2) Akit Tarafların yetkili kurumları geçiş belgelerinin türünü ve sayısını, basım sırasını ve kullanım süresini bu Anlaşma'ya göre kurulan Karma Komisyon yoluyla belirler.

(3) Teati yoluyla alınan geçiş belgesi, taşımacının yerleşik olduğu ülkenin yetkili makamları tarafından taşımacıya verilir. Geçiş belgesi, sadece adına belge düzenlenen taşımacı tarafından kullanılabilir, ayrıca geçiş belgesi kişiseldir ve başka taşımacılara devredilemez.

(4) Geçiş belgesi her bir motorlu taşıt için verilir, motorlu bir taşıta verilen geçiş belgesi motorlu taşıta bağlı römork veya yarı-römork için de geçerlidir. Geçiş belgesi, yüklü veya boş bir taşıtın bir gidiş ve dönüş seferi için verilir.

(5) Geçiş belgeleri, diğer Akit Taraf topraklarında taşıma faaliyeti gerçekleştirilirken taşıt içinde bulundurulur ve yetkili makamın talebi üzerine ibraz edilir.

(6) Geçiş belgeleri mevcut takvim yılında geçerlidir, ayrıca bir sonraki yılın 31 Ocak tarihine kadar kullanılabilir.

(7) Kabotaj taşınmasına sadece ev sahibi ülkenin yetkili makamının özel yetki belgesi ile izin verilir.

Madde 7

(1) Aşağıda belirtilen taşıma faaliyetleri, Akit Taraf topraklarında geçiş belgesiz yapılabilir:

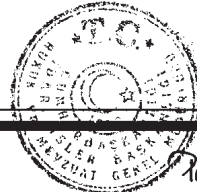
- 1.1. tanıtım ve eğitim amaçlı eşyaların taşınması (örneğin fuar veya sergilerde sunulmak üzere),
- 1.2. tiyatro, müzikal veya sinema amaçlı; spor organizasyonları, sirkler, sergiler veya fuarlar veya radyo veya televizyon yayınları veya sinema filmi yapımına yönelik ekipman ve aksesuarların taşınması; bunların yanısıra prodüksiyonla ilgili hayvanların taşınması,
- 1.3. hasarlı veya bozuk motorlu taşıtların dönüşü, arızalı tamirat taşıtlarının gidişi,
- 1.4. cenaze kalıntılarının ayaklı vazoda veya tabutlarda taşınması,
- 1.5. insani gönderiler ve tıbbi malzemeler,
- 1.6. taşınabilir mülkün yerleşme amaçlı taşınması,
- 1.7. posta taşımacılığı,
- 1.8. sanatsal eşya ve çalışmaların taşınması,
- 1.9. yolcu taşıyan otobüslerin römorklarındaki bagajların taşınması,
- 1.10. akit taraflardan birinde yerleşik taşımacılar için yurtdışından alınan otobüs veya motorlu taşıtların transit olarak ilk boş seferleri.

(2) Bu Madde’de belirtilen taşıma faaliyetlerine yönelik olarak, sürücü yukarıdaki taşıma türlerinden birinin söz konusu olduğunu açık bir biçimde gösteren tüm evrak ve belgeleri bulundurmak zorundadır.

IV. GENEL HÜKÜMLER

Madde 8

- (1) Akit Tarafların taşımacıları, diğer Akit Tarafın topraklarında gerçekleştirilen yolcu veya eşya taşımacılığı faaliyeti sırasında ilgili ulusal mevzuata uymakla yükümlüdür.
- (2) Bu Anlaşma’nın veya diğer Akit Tarafın ulusal mevzuatının herhangi bir hükmü, Akit Taraflardan birinde yerleşik taşımacı tarafından ihlal edilirse, hükümlerin ihlalinin gerçekleştiği Akit Tarafın yetkili makamları, kendi yasal işlemlerini yürütmenin yanısıra, taşımacının yerleşik olduğu ve kendi ulusal mevzuatı uyarınca gerekli adımları atacak olan Akit Tarafın yetkili makamlarını bilgilendirir.
- (3) Akit Tarafların yetkili makamları bu Maddenin (2). paragrafı gereğince uygulanan yaptırımlar hakkında birbirlerini bilgilendirir.

Madde 9

(1) Ağırlık ve boyut sınırlarına ilişkin olarak, Akit Tarafların yetkili makamları, eşya taşımacılığı geçiş belgesi olan diğer Akit Tarafın taşıtlarına, kendi topraklarındaki taşıtlara uyguladığından daha kısıtlayıcı kurallar koymayacağını taahhüt eder.

(2) Şayet taşıtın veya yükünün ağırlık ve boyutları, diğer Akit Tarafıta müsaade edilen azami sınırları aşarsa, taşıma faaliyeti gerçekleşmeden önce anılan Akit Tarafın yetkili makamlarından özel izin belgesi alınmalıdır.

(3) Diğer Akit Taraf topraklarında tehlikeli mal taşımacılığı, gerekli görülüyorsa, ulusal mevzuata uygun olarak söz konusu Akit Tarafın yetkili makamları tarafından verilen özel izin belgesi gerektirir.

(4) Bu Maddenin (2). ve (3). paragraflarında belirtilen özel izin belgelerine ilişkin olarak, yetkili makamlar taşıma faaliyetine sınırlamalar getirebilir veya önceden belirlenmiş taşıma güzergahının ve karayolu sınır geçişi noktasının kullanımını zorunlu tutabilir.

Madde 10

(1) Taşımacı, diğer Akit Tarafın topraklarına girerken, yetkili makamların talebi üzerine, diğer taraflara yapılan zararı karşılayan üçüncü şahıs mali sorumluluk sigortasının geçerliliğini doğrulayan dokümanları ibraz eder.

(2) Bir otobüs veya motorlu taşıt, bu Maddenin (1). paragrafında adı geçen dokümanlara sahip değilse, taşımacı diğer Akit Tarafın topraklarına girerken, ev sahibi ülkenin yürürlükteki ulusal mevzuatı uyarınca üçüncü şahıs mali sorumluluk sigortasını işletir.

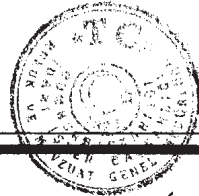
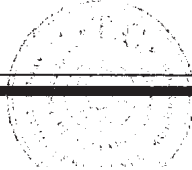
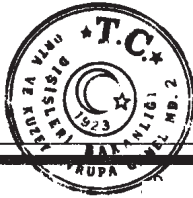
Madde 11

(1) Her iki Akit Taraf da diğer Akit Taraf topraklarında kayıtlı bir taşıttan kendi toprakları dışında geçici olarak yaptığı taşıma faaliyeti için- aşağıdakiler hariç olmak üzere- ithalat veya ihracat vergisi almaz veya ücret (gümrük vergisi dahil) tahsil etmez:

a. Karayolu ağı altyapısı için alınan ücretler (karayolu ve köprü ücretleri gibi),

b. Taşıtın ağırlık, boyut veya dingil ağırlığının, yüklü veya yüksüz olarak, Akit Tarafların ulusal mevzuatında tanımlanan sınırları aşması halinde alınan ücretler.

(2) Taşıtın standart yakıt deposundaki yakıt ve yağlar ile taşıtın tamirâtı için yedek parka ve aletler, ev sahibi ülkenin topraklarındaki ithal vergilerden muaftır.

(3) Bu Anlaşma kapsamında uluslararası taşımacılık faaliyetinde bulunan ve seyir sırasında arızalanan motorlu taşıtın veya otobüsün tamiri amacıyla, Akit Taraflardan birinin topraklarına geçici olarak ithal edilen yedek parçalar ve aletler, gümrük makamlarının nezareti altında taşımacının sorumluluğunda ihraç veya imha edilir.

(4) Bu Anlaşmanın Madde 1, 2. paragrafı uyarınca, bu Anlaşma kapsamındaki taşımalara ilişkin olarak; Macaristan Avrupa Birliği'nde yürürlükte olan gümrük mevzuatı ile bu mevzuatta yer alan prosedürler ve kurallar uyarınca, gümrük vergileri ve harçlarına, ithal ve ihraç kısıtlamalarına ve yasaklardan istisnalara muafiyet ve imtiyazlar verir.

Madde 12

- (1) Bu Anlaşma'nın uygulanması için yetkili makamlar:
- Türkiye Cumhuriyeti adına: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı – Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü.
 - Macaristan adına: Ulaştırmadan sorumlu Bakanlık ile karayolu taşımacılığından sorumlu diğer ilgili makamlar.

Taraflar, yetkili makam değişikliğine ilişkin olarak birbirlerini bilgilendirir. Akit Tarafların yetkili otoriteleri bu Anlaşma'nın uygulanması için gerekli tüm adımları atmakla yükümlüdür ve bu Anlaşma'nın uygulanmasını etkileyecek herhangi faydalı bir bilgiye veya karayolu taşımacılığı alanındaki ulusal mevzuattaki herhangi bir değişikliğe ilişkin olarak birbirlerini bilgilendirir.

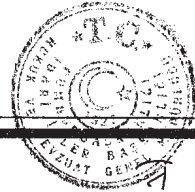
(2) Yetkili makamlar bu Anlaşmanın uygulanması ve Akit Taraflar arasında karayolu taşımacılığı alanındaki ilişkiler göz önünde bulundurularak; güvenlik, çevrenin korunması, taşıt ekibi, teknik konular ve karayolu taşımacılığı alanındaki işletmelerin teşviki, karşılıklı işbirliği ve anlaşmazlıkların çözümüne ilişkin hususlar dahil olmak üzere, tüm konuların görüşülmesi amacıyla bir Karma Komisyon kurar. Karma Komisyon toplantıları herhangi bir Akit Tarafın talebi üzerine dönlüşümlü olarak Akit Tarafların topraklarında yapılır.

V. SON HÜKÜMLER

Madde 13

(1) Bu Anlaşma, anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli ulusal yasal prosedürlerin tamamlandığına dair Akit Tarafların diplomatik kanallardan birbirlerini bilgilendirdiği son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

(2) Bu Anlaşma, Akit Taraflardan birinin diplomatik kanallardan yazılı bir fesih bildirimini olmadıkça yürürlükte kalır. Bu durumda, Anlaşmanın feshi, diğer Akit Tarafın yukarıda bahsedilen fesih bildirimini aldıktan altı ay sonra gerçekleşir.

(3) Bu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Türkiye Cumhuriyeti ve Macar Halk Cumhuriyeti arasında 14 Eylül 1968 tarihinde Budapeşte'de imzalanan ve 21 Haziran 1976 tarihinde Budapeşte'de tadil edilen Uluslararası Karayolu Nakliyatına Mütedair Anlaşma geçersiz sayılır ve hükümsüz kalır.

Bu Anlaşma, tam salâhiyetli kılınan ve aşağıda imzaları bulunan murahhaslar tarafından imza edilmiştir.

07/11/2019 tarihinde Budapeşte'de iki orijinal nüsha halinde, Türkçe, Macarca ve İngilizce dillerinde tüm metinler aynı derecede geçerli olacak şekilde düzenlenmiştir.

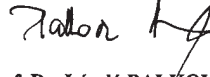
Anlaşma'nın yorumlanmasından kaynaklanacak ihtilaf veya görüş ayrılıklarında İngilizce metin geçerlidir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Macaristan Hükümeti
Adına

Mehmet Cahit TURHAN
Ulaştırma ve Altyapı Bakanı

Prof. Dr. László PALKOVICS
Yenilik ve Teknoloji Bakanı

